

Шеленко Д.І.

Основи наукових досліджень

Методичні вказівки для контрольних робіт

Для студентів економічних спеціальностей вищих навчальних закладів

Івано-Франківськ 2012

Основи наукових досліджень. Методичні вказівки для практичних контрольних робіт для студентів економічних спеціальностей вищих навчальних закладів

Укладач: Шеленко Д.І., к.е.н., доцент кафедри обліку і аудиту Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника

Зміст

1. Загальні положення.....	4
2. Вимоги до оформлення контрольних робіт.....	5
3. Завдання для контрольних наукових робіт з курсу дисципліни.....	6
4. Тестові завдання	11
5. Рекомендована література.....	22

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Виходячи з значення основи наукових досліджень в умовах переходу до ринкової економіки метою курсу – є підготувати фахівців, спеціалістів високої кваліфікації, які займаються питаннями ефективності управління фінансовими ресурсами

Одержання студентами знань з методології наукових досліджень, яка включає питання методики, технології та організації науково-дослідної діяльності, що є теоретичним і практичним підґрунтям проведення наукових досліджень.

Основні завдання курсу – навчити студентів:

- методології та методи наукових досліджень;
- формулювати мету і задачі досліджень;
- сутність видів кваліфікаційних робіт студентів (курсову, дипломну і магістерські роботи), послідовність виконання та підготовка їх до захисту;
- планувати і проводити експеримент;
- методику та організацію проведення соціологічних досліджень;
- пошук, накопичення та автоматизовані системи обробки інформації, що застосовуються у наукових дослідженнях.

Студенти повинні вміти: уточнювати суть поняття основ наукових досліджень; визначити основні чинники, функції наукових досліджень; розкривати мету, завдання; обґрунтовувати суть методу і методичних прийомів; відбирати та аналізувати необхідну для подальших наукових досліджень інформацію; підготувати звіт, доповідь або статтю за результатами дослідження.

Для вивчення дисципліни основ наукових досліджень необхідно знати питання методики, теоретичні основи, технологію та організацію науково-дослідної діяльності, тобто формулювати теоретичне і практичне підґрунття для ефективного, кваліфікованого проведення наукових досліджень в Україні.

2. Вимоги до оформлення контрольної наукової роботи

Контрольна робота по даному предмету складається із двох частин: відповідей на теоретичні питання і практичної частини.

Щоб відповісти на достатньому рівні теоретичне питання потрібно добре оволодіти нормативно-правовими документи, що регламентується Законом України «Про наукову та науково-технічну діяльність», Законом України «Про вищу освіту», який є основою цілеспрямованої політики в забезпеченні використання досягнень вітчизняної та світової науки і техніки для задоволення соціальних, економічних, культурних та інших потреб.

Оволодіння методологією і методами дослідження, яке сприяє розвитку раціонального творчого мислення, оптимальною організацією наукової творчості в умовах практичної діяльності.

Головною умовою результативності наукової діяльності є її безперервність та наступність, адже студенти набувають за обраною темою наукового пошуку нові знання щодо попередніх.

Практичне завдання полягає в написанні рефератів, курсових робіт, наукових статей, тез доповідей, дипломну (магістерську) роботу.

3. Завдання для контрольних наукових роботи з курсу дисципліни

3.1. Реферат, реферування: основні функції, класифікація, об'єкти, етапи та складові елементи реферування. Особливості реферування економічних текстів. Цитування і перефразування у реферативних текстах.

- Подати короткий реферат (до 850 знаків) однієї із статей у фахових виданнях.
- Складові елементи реферату: 1) бібліографічний опис реферованого джерела; 2) мета дослідження (статті); 3) значимі наукові факти; 4) нові наукові ідеї, гіпотези, концепції; наукові процеси, явища тощо; 5) методи наукового аналізу, застосовані автором (авторами) статті; 6) авторські аргументи, пояснення; 7) висновки реферованого матеріалу; 8) рекомендації.

Підготовка рефератів на тему:

1. Класифікація наук.
2. Гіпотеза, її значення в процесі наукових досліджень
3. Сутність наукових документів та їх види
4. Сучасний стан бухгалтерського обліку в Україні.
5. Розвиток бухгалтерського обліку, як науки
6. Бухгалтерський облік і аудит: проблеми взаємодії
7. Загальна характеристика господарського обліку та основні етапи його розвитку
8. Організація і ведення бухгалтерського обліку на підприємстві
9. Основні передумови раціональної організації бухгалтерського обліку
10. Організація науки і підготовка наукових кадрів
11. Основні положення теорії наукового пізнання
12. Наукознавство та його розвиток
13. Поняття, зміст і функції науки

3.2. Реферат і реферування (продовження попередньої теми). Автореферат, його особливості. Реферат та автореферат: подібність і відмінність.

• Скласти план до написання розширеного реферату за однією з обраних наукових тем (відповідно до опрацьованих публікацій, залучаючи кілька (3-5) наукових джерел). Загальний обсяг – 1 сторінка, разом із списком використаних джерел.

• Залучити до пошуку та опрацювання своєї наукової теми автореферати кандидатських і докторських дисертацій, захищених в по економіці підприємств за останні 10 років.

3.3. Анотація як жанр наукової творчості.

- Написати анотацію до одного з фахових видань Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника. Подати ключові слова. Загальний обсяг – до 500 знаків;
- Написати анотацію до економічної книги або збірника. Загальний обсяг – до 750 знаків.

3.4. Стиль і мова наукового дослідження.

Обговорення: чого варто уникати при написанні наукової роботи:

- Особиста чи колективна думка? Особові чи безособові форми?
- Гумор і сленг у науковому дослідженні;
- Аббревіатури і скорочення;
- Мовні штампи, поняттєвий апарат;
- Складні чи прості конструкції;
- Тавтологія і псевдонаука;
- „Чоловічий” шовінізм у науковій мові;

- Як вичитувати свій текст.

3.4. **Стиль і мова наукового дослідження** (практичні завдання).

3.5. **Стиль і мова наукового дослідження.** Проаналізувати запропоновані чи власні тексти (тези, тексти наукового виступу). Внести відповідні корективи.

3.6. **Підготувати текст наукового виступу** (повідомлення), відповідно його оформивши. Цей текст виступу відповідає тезам (див. вимоги до контрольної роботи).

Науковий виступ:

- аргументованість,
- логічність,
- лаконічність,
- фактичність,
- науковість,
- використання досвіду попередників,
- самостійність, оригінальність,
- висновки.

Обговорення шляхів наукового пошуку та аналізу обраної теми. Компіляція і плагіат: етичні межі.

3.7. **Виступ із науковим повідомленням** (до 5 хвилин). Участь опонентів – оцінювання повідомлення (відповідно до критеріїв науковості) – до 3 хвилин (письмові звіти – до 1 с.). Дискусія.

3.8. **Виступ із науковим повідомленням** (до 5 хвилин). Участь опонентів – оцінювання повідомлення (відповідно до критеріїв науковості) – до 3 хвилин (письмові звіти – до 1 с.). Дискусія.

3.9. **Правка наукового тексту.** Коректорські знаки. Як бути уважним.

3.10. **Методи наукового дослідження.**

3.11. **Наукова доповідь: як себе поводити.** Відпрацювання окремих елементів:

- Попередня підготовка, як уникнути хвилювання;
- Як поводити себе перед аудиторією;
- Читати чи розповідати?
- Ілюстративний матеріал, сухі факти й цифри „вголос”;
- Потенційна мова жестів;
- Використання власних голосових можливостей;
- Як завоювати увагу і симпатії аудиторії?
- Відповіді на запитання, пояснення, дискусія.

Завдання до контрольної роботи

Контрольну роботу подати на кафедру до **20 квітня** _____ р.

Вибрати тему наукового дослідження, здійснити підготовчий етап (пошук та опрацювання необхідних джерел, їх аналіз).

Дослідження має бути оригінальним, практичним, виконане самостійно, з урахуванням досягнень інших науковців у цій проблематиці.

Тему обирати відповідно до власних зацікавлень і знання матеріалу українських засобів масової інформації: Особистості, теми, жанри в українських ЗМІ.

I. Підготувати тези наукового виступу (1, 5 сторінки).

Сформулювати тему, подати назву дослідження.

Тема має бути актуальною, оригінальною, науково значимою.

Основні структурні елементи:

- актуальність,
- мета і завдання дослідження,
- ступінь опрацювання теми / проблеми іншими науковцями,
- наукова новизна,
- джерельна база,
- хронологічні межі,
- об'єкт і предмет дослідження,
- методи дослідження,
- практичне і теоретичне значення дослідження,
- висновки.

Загальний обсяг – 2 сторінки (включно зі списком використаних джерел, оформленим відповідно до правил бібліографічного опису).

Формат А4, шрифт Times New Roman, кегль 14, міжрядковий інтервал 1,5, текст вирівняний з обох боків по ширині).

II. Підготувати текст наукового дослідження (у формі статті) (до 5 сторінок, приблизно 9 тис. знаків).

Зазначити, для якого наукового фахового видання, якої рубрики призначене це дослідження (стаття).

Окрім введення у текст розповіді основних структурних елементів, зазначених у тезах наукового виступу, розширити повідомлення описом та конкретним аналізом досліджуваного матеріалу.

Залучити цитати, ілюстрації, приклади з мас-медіа.

Завершити роботу посиланнями на використані в тексті джерела.

Перед статтею подати коротку анотацію (до 500 знаків) і ключові слова (від 3 до 10) українською, російською та англійською мовами (для тих, хто вивчав або вивчає англійську мову).

Нумерація сторінок – у правому кутку внизу.

Контрольна робота має бути максимально грамотною (граматично, пунктуаційно, стилістично), допускається не більше 3 виправлень на сторінці.

За зразок взяти статті, опубліковані у фахових наукових виданнях Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника.

Ім'я та прізвище, навчальний заклад позначаються вгорі сторінки, ліворуч.

Назва дослідження (статті) подається по центру напівжирним шрифтом. Крапка в кінці заголовку не ставиться!

Зразок оформлення вихідних даних статті

Алла Биканова, Прикарпатського національного
університету ім. В. Стефаника

Проблеми формування та розвитку національної економіки України

Таким чином, на кафедру **подаються:**

1. Три примірники тез наукового виступу (2 з них для опонентів).

Додатково призначаються два опоненти, які заздалегідь знайомляться із текстом, готують свій відгук (письмово – до 0,5 сторінки), виступають із оцінкою та зауваженнями.

2. Один примірник наукового дослідження (у формі статті).

3. Електронний варіант обох досліджень (тези і стаття).

Контрольну роботу подати на кафедру не пізніше **20 квітня ____ р.**

Максимальна оцінка за контрольну роботу, подану вчасно, - 10 балів.

Кожен тиждень запізнення означає мінус 1 бал.

Окремі рекомендації:

Елементи наукового дослідження:

- аргументованість,
- логічність,
- лаконічність,
- науковість,
- використання досвіду попередників,
- самостійність, оригінальність.
-

Стиль і мова наукового дослідження

1. Формально-логічний виклад думок; використання висловів, що відображають причинно-наслідковий зв'язок;
2. Чіткість та однозначність наукової термінології;
3. Логічна конструкція тексту;
4. Об'єктивність викладу;
5. Посилання на джерела;
6. Цілісність та послідовність розвитку думки;
7. Відсутність емоційно забарвлених елементів мови (якщо це не стосується спеціальної тематики та ілюстрацій);
8. Необхідно і варто висловлювати власну думку (якщо вона має вагомий аргументи), але не слід зловживати займенником „я” настільки, щоб це кидалося у вічі;
9. Використання безособових форм і пасивних конструкцій (*встановлено, доведено, виокремлено, з'ясовано* тощо);
10. Ясність, доступність, зрозумілість положень і висновків.
11. Консультування з фахівцями, викладачами (не соромтеся!).
12. Редагування власного тексту, грамотність, охайність.
13. Дотримання основних вимог оформлення наукового тексту.
14. Вчасність подачі роботи на кафедру.
15. Наявність усіх необхідних завдань, зазначених у переліку контрольної роботи.

Оцінювання знань студентів

1. Відповіді на семінарських заняттях – максимум 5 балів, мінімум – 0. Загалом: 7 тем $\times 5 = 35$;
2. контрольні роботи:
 - підсумкова (аудиторна) – макс. 15 балів, мінім. – 7
 - у вигляді тез та наукової статті – макс. 10 балів, мінім. – 3.
3. Тести під час лекцій або семінарів: $5 \times 5 = 25$;
4. Самостійна робота: опрацювання тих тем, які не виносяться для обговорення на семінарські заняття; відпрацювання пропущених семінарських або лекційних занять (кожна тема – максимально 5 балів);
5. Індивідуальні завдання (реферат, тези доповіді, доповідь на конференцію чи семінар, наукова стаття у галузі журналістикознавства): доповідь - 10 балів, тези опубліковані – 15, стаття у науковому виданні – 20 балів.
6. Екзаменаційна робота (письмова) – 25 балів.

Якщо впродовж семестру не виконувалася вчасно поточна навчальна програма, не зараховані контрольні роботи, а також за результатами двох модулів та інших навчальних форм (контрольні роботи) кількість балів менша 50 % , тобто до 50 балів, - студент не допускається до екзамену.

Відповідно до набраної кількості балів (обов'язково – виконання і зарахування контрольних робіт) успішність студентів оцінюється таким чином:

- 100–90 балів – відмінно,
- 89–75 балів – добре,
- 74–60 балів – задовільно,
- 59–35 – незадовільно з можливістю повторного складання,
- 34–1 – незадовільно з обов'язковим повторним курсом.

4. Тестові завдання

Тести 1.

1. Основними формами нового знання є:

- а).науковий факт, проблема, теорія гіпотези;
- б).наукова теорія та її вивчення;
- в).наукова гіпотеза та її доведення.

2. Процес наукового дослідження складається з:

- а). виявлення фактів;
- б).встановлення фактів достовірності і їх пояснення;
- в).постановка і формулювання наукової проблеми;
- г).формулювання і обґрунтування наукової гіпотези;
- д).побудова теорії і визначення шляхів її практичного застосування

3.Необхідність проведення наукових досліджень полягає в

4. Гіпотеза – це:

- а). форма розвитку знань, яка виражає наукову обґрунтованість припущень, пояснюючи причину того, чи іншого явища, хоч потребує доказу.
- б). твердження, яке потребує доказу;
- в).твердження, яке не потребує доказу.

5. Гіпотеза, як форма теоретичних знань має відповідати наступним вимогам:

- а).відповідати встановленим в науці законам;
- б).погоджуватись з фактами, матеріалом на основі якого вона висунута;
- д).не породжувати протиріч, які заперечують закони логіки;
- г).бути простою, не зберігати лишнього, вільних припущень;
- д).повинна допускати можливості її доведення або відхилення.
- е).всі перераховані

6. Стадії розвитку гіпотез (перечислити)_____

7. Критерії яким повинна відповідати наукова гіпотеза:

- а).не суперечити результатам дослідження;
- б).бути перевіреною на практиці;
- в).задовольнити потреби практики;
- г).бути відмінною (відрізнятися) дійсністю, логічною простою;
- д).не бути логічно-вільною серед інших рівних теорій;
- е).мати велику сферу свого застосування;
- е).мати довільну форму.

8. Ієрархія (послідовність) основних етапів вивчення наукових джерел:

- 1) виписування цитат;
- 2) „швидке” читання матеріалу;
- 3) вибіркоче читання окремих частин;
- 4) загальне ознайомлення з науковою проблемою;
- 5) перегляд літератури і систематизація;
- б) редагування запису.

9. Способи розміщення в списку використаних джерел:

- 1) хронологічний порядок;
- 2) алфавітний порядок;
- 3) спочатку українські джерела, потім зарубіжні;
- 4) спочатку зарубіжні джерела, потім – всі інші;
- 5) спочатку книги, потім газети.

Тести 2.

1. Дайте визначення «інформації»:

- а) це відомості про події та процеси;
- б) це детальне систематизоване подання певного відібраного матеріалу без будь-якого аналізу;
- в) це певні відомості, сукупність якихось даних, знань;
- г) все вище зазначене.

2. Назвіть основні ознаки наукової інформації:

- а) формування відомостей про наукову роботу;
- б) отримання в процесі пізнання закономірностей об'єктивної дійсності, підґрунтям якої є практика і оформлення її у відповідній формі;
- в) документовані і публічно оголошені відомості про досягнення науки, виробництва;
- г) результати науково-дослідної роботи вітчизняних дослідників;
- д) результати впровадження наукових досліджень в практику.

3. Виберіть правильні відповіді:

- а) монографія - це...
 - б) збірник — це...
 - в) періодичні видання - це...
 - г) стандарт — це...
 - д) довідково-інформаційний фонд - це...
 - е) інформаційний ринок - це...
-
- а) система економічних організаційних і правових відносин щодо продажу і купівлі технології, послуг, продукції тощо
 - б) нормативні документи щодо єдиних вимог до продукції, її розробки, виробництву та застосування;
 - в) це видання, яке складається з окремих робіт різних авторів, присвячених одному напрямку, але з різних галузей;
 - г) наукова праця, присвячена глибокому викладу матеріалу в конкретній галузі науки;
 - д) журнали, бюлетені, інші видання: з різних галузей науки і техніки;
 - е) сукупність упорядкованих первинних документів і довідкового пошукового апарату.

4. Виберіть головні принципи інформаційних відносин:

- а) повнота і точність інформації;
- б) сучасність та оперативність;
- в) доступність та свобода обміну нею;
- г) гарантованість прав;
- д) об'єктивність і точність;

- е) систематичність і регулярність;
- ж) порівнянність в часі і просторі.

5. Визначте відповідність документів галузям знань:

- а) Історія України;
- б) Журнал «Вища школа»;
- в) Журнал « Гуманітарні науки»;
- г) Біблія;
- д) Безпека життєдіяльності;
- е) Журнал «Готельний бізнес»;
- ж) Журнал «Юний технік»;
- з) газета «Освіта»;
- а) політична;
- б) духовна;
- в) соціальна;
- г) економічна;
- д) міжнародна;
- е) науково-технічна.
- к) монографія « Гуманізм і філософські проблеми сучасності»;
- л) Журнал «Бізнес-інформ»;
- м) Журнал «Міжнародний туризм».

6. До якої групи наукової інформації відносяться: інформаційні видання, каталоги?

- а) вторинної;
- б) первинної.

7. Інформація розділяється на:

- а) оглядову, реферативну, релевативну;
- б) сигнальну, довідкову;
- в) міжнародну і національну;
- г) соціологічну і екологічну;
- д) практичну і теоретичну.

8. До якої групи інформаційних джерел відносяться звітні та статистичні дані, облікова і аналітична інформація, архівні та анкетні дані?

- а) аксіоматичні;
- б) неаксіоматичні.

9. Основне призначення довідкової анотації:

- 1) подати інформацію про документ;
- 2) полегшити пошук необхідних джерел;
- 3) уточнити ті вихідні дані, що відсутні в бібліографічному описі;
- 4) дати рекомендацію читачеві.

Тести 3

1. Наукова теорія має таку структуру:
 - а).початкові дані;
 - б).ідеалізований об'єкт;
 - г).логіка теорії (розвиток законів, принципів);
 - д).сукупність законів, принципів виведених в якості дослідження із основної теорії;
 - е). всі перераховані

2. Функції теорії:
 - а).систематична, пояснююча, світопізнавальна, методологічна, практична.
 - б).організаційна, систематична, пояснююча, світопізнавальна, методологічна.

3. Повсякденне пізнання-це _____

4. Ціллю наукового пізнання є:
 - а). відкриття об'єктивної дійсності;
 - б).пізнання об'єктів дійсності.

5. Наукове пізнання носить _____ характер.
 - а). вільний;
 - б). загальний;
 - в) системний

- 6.Мислення, обмірковування — це:
 - а). один із основних елементів наукової праці;
 - б). спосіб пізнання об'єкту дослідження.

7. Наукова робота — це:
 - а).одноосібне дослідження;
 - б).дослідницька робота колективу;
 - в).стихійне здобуття знань;
 - г).робота в процесі якої здобуваються і використовуються нові знання.

8. Розумова діяльність є _____ (і чому?) _____
 - а). найскладніший вид діяльності;
 - б).середній вид діяльності людини;
 - в).не складний вид діяльності людини;
 - г)залежить від складності наукової діяльності.

9. За якими критеріями визначається якість інформації в науковому дослідженні?
 - а) цільове призначення;
 - б) цінність і надійність;
 - в) достовірність і достойність;
 - г) швидкодійність і періодичність;
 - д) спосіб і форми подання;
 - е) дискретність і безперервність;
 - ж) за всіма зазначеними критеріями.

Тест 4

1. Дати повне визначення етапів дослідження:
 - а) накопичення наукової інформації...
 - б) формулювання теми дослідження...
 - в) теоретичне дослідження...
 - г) експеримент...
 - д) оформлення...

2. Що таке достовірність науково-дослідної роботи?
 - а) це доказ істинності, правильності результату експерименту;
 - б) літературне наукове обґрунтування експерименту;
 - в) перевірка на практиці висновків експерименту.

3. Доповніть форми обслуговування в бібліотеках:
 - а) робота в читальному залі;
 - б)...
 - в)...
 - г)...
 - Д) ...

4. В яких каталогах картки з описом літературних джерел сформовані в алфавітному порядку за змістом знань?
 - а) предметних;
 - б) алфавітних;
 - в) систематичних;

5. Сформулюйте основні недоліки при використанні мережі WEB сторінки Інтернет.
 - а)
 - в)
 - б)
 - г)

6. Які функції буде виконувати бібліотека в майбутньому?
 - а)
 - б)
 - в)

7. Ієрархія основних етапів вивчення наукових джерел інформації:
 - а) виписування цитат;
 - б) «швидке» читання матеріалу;
 - в) вибіркове читання окремих частин;
 - г) загальне ознайомлення з науковою проблемою;
 - д) перегляд літератури і систематизація;
 - е) критичне оцінювання, редагування запису.

8. Способи розміщення в списку літературних джерел:
 - а) хронологічному;

- б) в порядку посилань у тексті;
- в) в алфавітному порядку за першою літерою прізвища автора;
- г) все зазначене вірне.

9. Монографія – це _____

Тест 5

I. Серед основних функцій науки:

- 1) пізнавальна;
- 2) гносеологічна;
- 3) творча;
- 4) педагогічна;
- 5) комунікативна.

II. Науково-педагогічний працівник - це:

- 1) дипломант;
- 2) бакалавр;
- 3) викладач вищої школи;
- 4) вчений національного університету;
- 5) вчений у закладах післядипломної освіти III-IV рівня акредитації.

3. Ієрархія (послідовність) основних етапів вивчення наукових джерел:

- 1) виписування цитат;
- 2) „швидке” читання матеріалу;
- 3) вибіркоче читання окремих частин;
- 4) загальне ознайомлення з науковою проблемою;
- 5) перегляд літератури і систематизація;
- 6) редагування запису.

4. Серед основних функцій науки:

- 1) пізнавальна;
- 2) нормативна;
- 3) творча;
- 4) ціннісна;
- 5) комунікативна.

5. Теза – це коротко сформульовані основні положення:

- 1) доповіді;
- 2) словника;
- 3) кінофільму;
- 4) каталогу;
- 5) лекції.

6. Анотація - це:

- 1) оригінальний твір;
- 2) вторинний документ;
- 3) плагіат;

- 4) реферат;
- 5) конспект.

7. Основні функції анотації:

- 1) сигнальна;
- 2) пошукова;
- 3) творча.

8. Що є предметом науки:

- 1) матеріальні об'єкти природи;
- 2) пов'язані між собою форми руху;
- 3) особливості відображення форм руху матерії у свідомості людей;
- 4) форми мислення.

9. Продовжіть вислови:

- 1) пізнання може бути: ...
- 2) відчуття – це ...
- 3) сприйняття – це...
- 4) уявлення – це...

.

Тест 6

1. Які функції виконує наука в суспільстві?

- 1) задоволення потреб людини у пізнанні законів природи і суспільства;
- 2) розвитку культури, гуманізації виховання і формування нової людини;
- 3) удосконалення виробництва і суспільних відносин;
- 4) забезпечення обороноздатності держави і її міжнародного іміджу;
- 5) формування різноманітних галузей наукових теорій.

2. Об'єднайте наведені галузі знань у три групи:

- А) Природничі Б) Суспільні В) Філософські
1. Фізика; 2. Хімія; 3. Психологія; 4. Педагогіка; 5. Логіка; 6. Економіка;
 7. Філологія; 8. Історія; 9. Технологія; 10. Географія; 11. Право; 12. Біологія;
 13. Філософія; 14. Соціологія

3. Компіляція передбачає:

- 1) привласнення чужих ідей;
- 2) запозичення доповіді;
- 3) включення чужого тексту у власну монографію;
- 4) реферування інших текстів;
- 5) створення автореферату на підставі чужої дисертації.

4. Каталог – це:

- 1) список журналів;
- 2) перелік книг;
- 3) зібрання книг;
- 4) перелік музейних експонатів.

5. Гіпотеза походить від грецького слова:

1. основа;
2. припущення;
3. пропущення;
4. обґрунтування.

6. Особу, яка складає реферат, називають:

- 1) рефератом;
- 2) референтом;
- 3) референтистом;
- 4) рефреном.

7. Форми апробації результатів наукового дослідження:

- 1) колоквиум;
- 2) курсова робота;
- 3) конференція;
- 4) симпозіум;
- 5) збори

8. Наукова діяльність має кілька видів:

- 1) науково-дослідницька;
- 2) науково-організаційна;
- 3) науково-інформаційна;
- 4) науково-педагогічна;
- 5) науково-допоміжна.

9. Молодий учений в Україні – це вчений віком до:

- 1) 25 років;
- 2) 28 років;
- 3) 35 років;
- 4) 40 років;
- 5) 45 років.

Тест 7

1. До методів наукових досліджень належать:

- 1) абстракція;
- 2) спостереження;
- 3) прогноз;
- 4) дедукція;
- 5) опитування

2. До наукових звань належить:

- 1) молодий вчений;
- 2) доктор філологічних наук;
- 3) магістр;
- 4) професор;
- 5) завідувач кафедри.

3. Форми використання матеріалів наукового дослідження:

- 1) дисертація;
- 2) доповідь;
- 3) курсова робота;
- 4) реферат;
- 5) автореферат.

4. Характерні ознаки наукової діяльності:

- 1) систематизація знань;
- 2) наявність наукової проблеми;
- 3) наявність об'єкта і предмета дослідження;
- 4) практична значущість процесу, що вивчається

5. До якої групи наукової інформації відносяться каталоги, анотації, реферати?

- 1) первинної;
- 2) вторинної;
- 3) емпіричної;
- 4) пізнавальної;
- 5) якісної.

6. Способи розміщення в списку використаних джерел:

- 1) хронологічний порядок;
- 2) алфавітний порядок за першою літерою прізвища автора або назви праці;
- 3) тематичний порядок;
- 4) спочатку зарубіжні джерела, потім – всі інші;
- 5) спочатку книги, потім газети.

7. Етапи наукового дослідження передбачають таку послідовність:

- 1) вивчення основних джерел за темою дослідження;
- 2) формулювання теми дослідження;
- 3) окреслення об'єкта і предмет;
- 4) визначення мети і головних завдань, гіпотези;
- 4) написання висновків, рекомендацій тощо;
- 5) вибір методів, аналіз даних;
- 6) оформлення.

8. Науковий факт - це:

- 1) складова наукового знання;
- 2) мислення;
- 3) вивчення законів природи;
- 4) законодавство;
- 5) пошук.

9. Авторський (друкований) аркуш – це:

- 1) 1 друкована сторінка;
- 2) 40 тис. знаків;
- 3) 20 сторінок машинопису;
- 4) 3 тис. кв. м відбитків (ілюстрацій, карт тощо).

10. Встановити проблему означає:

- а) відділити відоме від невідомого, факти які потребують пояснення та суперечать теорії;

- б) сформулювати питання - “Основний зміст проблеми”, її важливість для науки і практики;
- в) визначити конкретні завдання, першочерговість їх вирішення, методи, способи які будуть застосовуватись при цьому.

Рекомендована література:

1. В.В. Ковальчук, Л.М. Моїсєєв. Основи наукових досліджень: Навчальний посібник 3-є вид., перероб. і допов. – К.:ВД “Професіонал”, 2005. – 240 с.
2. А.С. Філіпченко. Основи наукових досліджень. Конспект лекцій: Навчальний посібник. К.: Академвидав, 2007. – 208 с. (Альма-матер).
3. Білуха М.Т. Основи наукових досліджень. Підручник для студентів економічних спеціальностей вищих навчальних закладів. К.: Вища школа, 2007. – 271 с.
4. Білуха М.Т. Методологія наукових досліджень: Підручник К.:АБУ, 2002.-480с.
5. Закон України “Про вищу освіту” Науково-практичний коментар під ред. Міністерства освіти і науки Кременя В.Г. – К. – 2002. – 322 с.
6. Сидоренко В.К., Дмитренко П.В. Основи наукових досліджень. К.: 2006. – РНКЦ “ДІНІТ”, 2000. – 259 с.
7. Сидоренко В.К. Підготовка магістрів з педагогічних спеціальностей: реальність та проблеми. Освіта, № 31, 29 травня.
8. Шейко В.М., Кушнарєнко П.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності. Підручник. Київ: “Знання – Прес”, – 2004. – 293 с.
9. Лудченко А.А. Основи научных исследований: Учеб. Пособие. К.: Т-во “Знання”, КОО, 2000. – 114 с.
10. Чкалова О.Н.. Основи научных исследований. К.: Вища школа, 2000. - 120 с.
11. Лудченко А.А., Лудченко Я.А., Примак Т.А., под ред. А.А. Лудченко. Основи научных исследований: Учеб. Пособие. изд. - К.: Вид-во "Знання", 2001. - 113с.
12. Белый И.В., Власов К.П., Клепиков В.Б. Основи научных исследований и технического творчества. Харків: Вища школа, 1989. - 200 с.
13. Довідник здобувача наукового ступеня. К.: Редакція «Бюлетеня Вищої атестаційної комісії України», 1999. - 64 с.
14. Романчиков В.І. Основи наукових досліджень Навіч. Пос. К.: Ф. “ВПОЛ”, 1997, – 242 с.
15. Порядок присудження наукових ступенів і присвоєння вчених звань Бюлетень ВАК України. - 1997,- № 3.- с. 3-14.
16. Сиденко В.М., Грушко И.М. Основи научных исследований. Харків: Вища школа, 1979.-200 с.
17. Мороз І.В. Структура дипломних, кваліфікаційних робіт та вимоги до їх написання, оформлення і захисту. К.; 2007. – 56 с.

18. В.И. Крутов, И.М. Грушко, В.В. Попов и др.; Под ред. В.И. Крутого, В.В. Попова. Основы научных исследований: Учеб. для техн. Вузов. М.: Высшая шк., 1989. - 400с.
19. Закон України “Про інформацію”. Голос України – 1992. – 23 лист.
20. Бюлетень ВАК України. К.; № 2. – 2000, 47 ст.
21. Сидоренко В. Підготовка магістрів з педагогічних спеціальностей: реальність та проблеми Освіта. – № 31. – 29 травня.
22. Стеченко Д.М. Методичні вказівки до виконання, оформлення та захисту магістерських робіт. К.; КУТЕП. – 2001. – 35 с.
23. Олійник П.М. Методичні рекомендації до виконання магістерської роботи зі спеціальності “Правознавство”. К.; КУТЕП. – 2005, – 21 с.
24. Баскаков А.Я., Туленков Н.В. Методология исследования: Учеб. пособие. К.: МАУП, 2007. – 216с.
25. Левківський К.М. Методичні рекомендації щодо структури змісту та обсягів підручників і навчальних посібників для вищих навчальних закладів // Вища школа. – 1/2007 К. “Знання”. – с. 117-120.
26. Гнатюк Т.М., Баланюк І.Ф., Пилипів Н.І., Василюк М.М., Циганець В.С., Брус В.Х., Шкроміда В.В. Методичні вказівки з підготовки, написання та захисту магістерських (дипломних) робіт.